

N:o 21/1935.

FINANS- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande
N:o 21/1935 i anledning av landskapsrevisorer-
ernas berättelse över verkställd granskning
av landskapets räkenskaper och den ekonomis-
ka förvaltningen för år 1934.

Sedan förenämnda berättelse av landstinget remitterats till finans-
och ekonomiutskottet i och för utlåtande, får utskottet framhålla följande:

Beträffande revisorernas uttalande i samband med bokslutet om att memorialbokföring vid landskapets finansförvaltning icke kommit till tillämpning i föreskriven uttäckning, önskar utskottet uttala sin anslutning till de av revisorerna härutinnan framhållna synpunkterna, varjämte utskottet i allo förenar sig om revisorernas med hänvisning till bestämmelserna i 2 mom. 25 § i landskapslagen angående landskapet Ålands finansförvaltning efterlysta rättelse framdeles ifråga om lämning av uppgifter jämväl beträffande anvisade belopp samt över-, respektive underskridna budgetmoment samt relationer angående inkomst- och utgiftsrester samt reserverade anslag.

Vad revisorerna under rubrikerna "vederlagsmedlen" samt "förre landskapsagronomen Lönegrens pension" framhålla omfattar utskottet jämväl till alla delar. I anslutning härtill anser utskottet förty, att frågan om ansvarsfrihet för landskapsnämndens beslut om tilldelande av pension åt förre landskapsagronomen Erik Lönegren samt för på grund därav fullgjorda betalningsförpliktelser lämnas öppen i avvaktan på Högsta förvaltningsdomstolens utslag i ärendet.

Under rubriken Ålands kulturarhistoriska museum framställa revisorerna på anförda skäl anmärkning beträffande landskapsnämndens åtgärder ifråga om museet till den del dessa åtgärder inneburit avlöande av vaktmästare därstädes under tiden 1 februari-1 september 1934. Med hänsikt därtill, att besittningsrätten till museilokaliteterna i Kastelholms fornborg icke blev å landskapet överflyttad, innebure utbetalandet av ifrågakomma avlöning enligt revisorernas mening förhandsprestationer, vilka borde till landskapet restitueras. I anslutning härtill föreslå revisorerna, att det belopp om 2.800 mark, vartill kostnaderna för ifrågavarande avlöning under nämnda månader uppgått, borde genom vederbörande

ansvarsskyldigas föranstaltande återbäras till landskapet.

Utskottet delar emellertid icke revisorernas uppfattning härutinnan, utan anser, att landskapsnämnden, såsom från dess sida för övrigt i framställningen N:o 23/1935 till landstinget framhålles, icke allenast varit berättigad, utan också förpliktad, att på grund av det mellan nämnden och föreningen "Ålands Vänner" r.f. den 16 januari 1934 belevade avtalet omedelbart övertaga vården av de föreningen tillhöriga och i avtalet omnämnda museisamlingarna. Enligt utskottets mening måste nämligen ifrågavarande avtals rättsverkningar beträffande övertagandet av vården av nämnda samlingar anses hava inträtt omedelbart vid avtalets ingående, vilken uppfattning om rätta innebörden av avtalet ifråga har stöd icke blott i avtalsskriftens avfattning, utan jämväl i den omständigheten, att det faktiska övertagandet och de därav närmast föranledda åtgärderna från landskapsnämndens sida skedde i föreningen "Ålands Vänner" liksom såväl som i landskapets intresse och i bästa samförstånd med föreningen. - Är ovan framhållna uppfattning riktig, vilket utskottet för sin del anser, följer härav obetingat, att landskapsnämndens i januari 1934 fattade beslut om övertagandet av föreningen "Ålands Vänner" museisamlingar och de därav föranledda förvaltningsåtgärderna, närmast anställandet av vaktmästare, underlegat landskapsnämndens befogenhet och att de medlemmar av nämnden, vilka medverkat till beslutet ifråga, vilket sålunda innefattade fullföljande av överenskommelsen av den 16 januari 1934 med föreningen "Ålands Vänner", icke böra kunna göras ansvariga för de kostnader, vilka föranletts av nyssnämnda beslut, då tillika tages i betraktande, att dessa kostnader hänföra sig till den tid, under vilken frågan om överflyttandet av dispositionsrätten till museilokaliteterna i Kastelholms fornborg från föreningen till landskapet icke var av vederbörande riksmyndighet avgjord och till landskapsnämndens kännedom kommen.

I anslutning till det ovan anförda och under förhoppning om att den så kallade museifrågan och vad i samband därmed står må kunna bringas ur världen anser utskottet icke blott rättvist, utan också foljdriktigt, att frågan om ansvarsfrihet för landskapsnämnden icke må göras beroende av återbäring av ifrågavarande genom änsagda museiförvaltning föranledda kostnader.

Vad revisorerna framhålla ifråga om överskridna anslag finner utskottet vara riktigt och anser sålunda i likhet med revisorerna, att tillsynen över anslagsförbrukningen bör för undvikande av lagstridigt överskridande av anslag bliva effektivare.

Vad slutligen beträffar revisionsberättelsen ifråga om "utgiftsstatsens förverkligande" har utskottet icke funnit skäl till några uttalanden härom.

På grund av det ovan anförda får utskottet värdsamt föreslå,

att landskapsnämnden och därvid anställda samt densamma underlydande redogörare måtte beviljas ansvarsfrihet för handhavandet av räkenskaperna och den ekonomiska förvaltningen under år 1934, dock sålunda att frågan om ansvarsfrihet för landskapsnämndens beslut av den 16 november 1933, varmedelst förre landskapsagronomen Erik Lönegren tillerkänts pension, och för i grund av detta beslut verkställda betalningar lämnas öppen i avvaktan på Högsta förvaltningsdomstolens utslag i ärendet.

Mariehamn den 7 december 1935.

På finans- och ekonomiutskottets vägnar:

Viktor Strandfält

Paul Eriksson

Närvarande: Viktor Strandfält, K.J. Blomroos, Erik Eriksson, Paul Evert Paulsson och Axel Åkerfelt.